
บทบาทของอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) (The Role of the Textile Industry with the Eastern Economic Corridor [EEC])

มณเฑียร โอทองคำ¹

บทคัดย่อ

ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 โดยการพัฒนาต่อยอดความสำเร็จจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (Eastern Seaboard: ESB) มีเป้าหมายในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อยกระดับภาคอุตสาหกรรมของประเทศเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตได้ในระยะยาวและมีศักยภาพสูงในอาเซียนโดยยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัดคือจังหวัดชลบุรีระยองและฉะเชิงเทราให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออกบนพื้นที่กว่า 13,000 ตร.กม. เป็นเขตศูนย์กลางแห่งอุตสาหกรรมในอนาคตศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนและการขนส่งเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่หัวใจของการเป็นศูนย์กลางของเขตเศรษฐกิจเอเชียในทศวรรษอันใกล้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก 3 จังหวัดดังกล่าว โดยผ่านกลไกการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (กนศ.) ช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2564

ในการศึกษารั้วนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันและอนาคต 2) เพื่อวิเคราะห์และศึกษาศักยภาพบทบาทของอุตสาหกรรมสิ่งทอในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) แบบบูรณาการผลจากการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอแบบเดิมมีแนวโน้มการผลิตและส่งออกที่ลดลง แต่กลับมีการเติบโตของอุตสาหกรรมแบบใหม่เข้ามาแทนที่ คือ สิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษ (Technical and Functional Textile) ที่ได้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูงมาใช้มีการลงทุนเชิงพาณิชย์และมีผลตอบแทนสูงในอนาคตโดยเฉพาะสิ่งทอสำหรับการป้องกัน (Protective Textiles) ที่มีแนวโน้มและความต้องการเพิ่มมากขึ้นประกอบกับมีโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จึงนับเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอโดยเฉพาะกลุ่มสิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษที่มีคุณสมบัติเฉพาะด้านเข้ากับ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งนี้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านเทคโนโลยีและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อเสริมความเข้มแข็งและเป็นพื้นฐานการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภูมิภาคต่อไป

คำสำคัญ: ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก นวัตกรรม ยุทธศาสตร์ สิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
อีเมล: montien.o@mail.rmutk.ac.th

ABSTRACT

The Eastern Economic Corridor (EEC) is a strategic plan under the Thailand 4.0 model, derived from the Eastern Seaboard (ESB) plan. Its aim is to foster investment for the industrial sector of Thailand, increasing the economy's competitiveness, and enabling long-term growth. Chonburi, Rayong, and Cha-Cheng-Sao are the regions focused on with over 13,000 square kilometers. The region will be a hub for industry, malls, investment, and logistics. This will enhance Thailand's position as the hub of the ASEAN economy. The Office of the National Economic and Social Development Board has proposed the aforementioned region under the management system of the EEC committee for the year 2017-2021.

This research study aims 1) to examine the situation and trends of the textile industry in the development of the Thai economy today and in the future; and 2) to analyze the potential of the textile industry as part of the EEC integrated plan. Research shows that there is a downward trend in traditional textile production and exports. However, there is an increasing trend for technical and functional textiles, which incorporate advanced technology and innovation in their production. This is attractive for commercial investors, as expected returns are high, especially for Protective textiles. This progressive trend, coupled with the EEC plan, is seen as a great opportunity for the textile industry, especially the technical and functional textiles, whose qualities are compatible with the ten priority industries. It is important that technological and personnel support from the public sector be granted in order for the textile industry to be a solid driver of the economy.

Keywords: Eastern Economic Corridor, Innovation, Strategy, Technical and Functional Textiles

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศของภูมิภาคเอเชียซึ่งเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนโลก ทั้งด้านการลงทุนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีประเทศจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รวมทั้งประเทศในอาเซียนที่เป็นหัวใจหลักของการขับเคลื่อนด้วยประชากรรวมกว่า 3.5 พันล้านคนและมี GDP ที่เติบโตคิดเป็น 32% ของ GDP โลก ประเทศไทยจึงเป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมต่อทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชียจากเหนือสู่ใต้ตั้งแต่ประเทศจีนถึงอินโดนีเซีย จากตะวันออกมายังตะวันตกตั้งแต่ประเทศเวียดนามถึงเมียนมาร์นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นจุดยุทธศาสตร์ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านการผลิต การค้า การส่งออกและการขนส่งที่สำคัญ ทั้งยังอยู่กึ่งกลางระหว่างประเทศลาว เมียนมาร์กัมพูชาและเวียดนามที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงเป็นตำแหน่งที่ดีที่สุดในการลงทุนของอาเซียน เพื่อเชื่อมต่อภูมิภาคเอเชียและทั่วโลก

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2560) โดยการพัฒนาต่อยอดความสำเร็จมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (Eastern Seaboard: ESB) ตั้งแต่ปี 2524 ซึ่งดำเนินมากกว่า 35 ปีที่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโอกาสใหม่ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทย คือ 1) บริเวณมาบตาพุด จังหวัดระยอง สำหรับอุตสาหกรรมหลักที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบและอุตสาหกรรมต่อเนื่องและ 2) บริเวณแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี สำหรับอุตสาหกรรมเบาอุตสาหกรรม

เพื่อการส่งออกและอุตสาหกรรมทั่วไปที่ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์โทรคมนาคมยานยนต์และชิ้นส่วน เกษตรแปรรูป ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ซึ่งโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ได้สร้างมูลค่าเพิ่มทางด้านเศรษฐกิจให้กับประเทศชาติอย่างมหาศาลใน 35 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ติดอันดับ 1 ใน 5 ของเอเชีย เป็นฐานการผลิตยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญของโลก พร้อมท่าเรือน้ำลึกและโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย เป็นแหล่งพลังงานและวัตถุดิบสำหรับการผลิต เป็นแหล่งจ้างงานและแรงงานทักษะสูงที่สำคัญของเอเชีย ดังนั้น โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จึงมีเป้าหมายหลักในการเติมเต็มภาพรวมในการส่งเสริมการลงทุนซึ่งจะเป็นการยกระดับภาคอุตสาหกรรมของประเทศเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตได้ในระยะยาวและมีศักยภาพสูงที่สุดในการพัฒนาต่อยอดเพื่อก้าวเป็นผู้นำของเอเชียต่อไปโดยในระยะแรกจะเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัดคือจังหวัดชลบุรีระยองและฉะเชิงเทราให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกบนพื้นที่กว่า 13,000 ตร.กม. ที่พร้อมจะเป็นเขตศูนย์กลางแห่งอุตสาหกรรมในอนาคตและเป็นที่ตั้งของสำนักงานระดับภูมิภาคของบริษัทชั้นนำของโลก เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การขนส่งและเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่หัวใจของการเป็นศูนย์กลางของเขตเศรษฐกิจเอเชียในทศวรรษที่จะมาถึงเพื่อรองรับการขยายตัวของระบบคมนาคมและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างครบวงจรมากที่สุดในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพอย่างสมบูรณ์แบบตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก 3 จังหวัดดังกล่าว โดยผ่านกลไกการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (กนศ.) ช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2564

ปัจจุบันพื้นที่ภาคตะวันออกเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมี พลังงานและยานยนต์ ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 5 ของประเทศ ประกอบกับมีความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือและนิคมอุตสาหกรรมและยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางเรือของอาเซียน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปยังท่าเรือน้ำลึกทวายของเมียนมาร์ ท่าเรือสีหนุวิลล์ของกัมพูชา และท่าเรือวังเตาของเวียดนาม รวมทั้งเป็นที่รู้จักของนักลงทุนทั่วโลก ผลจากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2559) จึงได้มีมติเห็นชอบโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ที่กำหนดให้จังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา (ดังภาพที่ 1) เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยแบ่งออกเป็นเขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาอุตสาหกรรม เขตพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเขตพัฒนาเมือง เพื่อรองรับมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบในหลักการส่งเสริม 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth)

ภาพที่ 1 แผนการพัฒนาที่พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ที่มา: Urban News (2017)

จากแผนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเสนอ โดยการกำหนดคลัสเตอร์เป้าหมายในระยะแรก ได้แก่

1. Super Cluster ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น ยานยนต์และชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และดิจิทัล

2. Cluster ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมทั่วไป ได้แก่ เกษตรแปรรูป สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

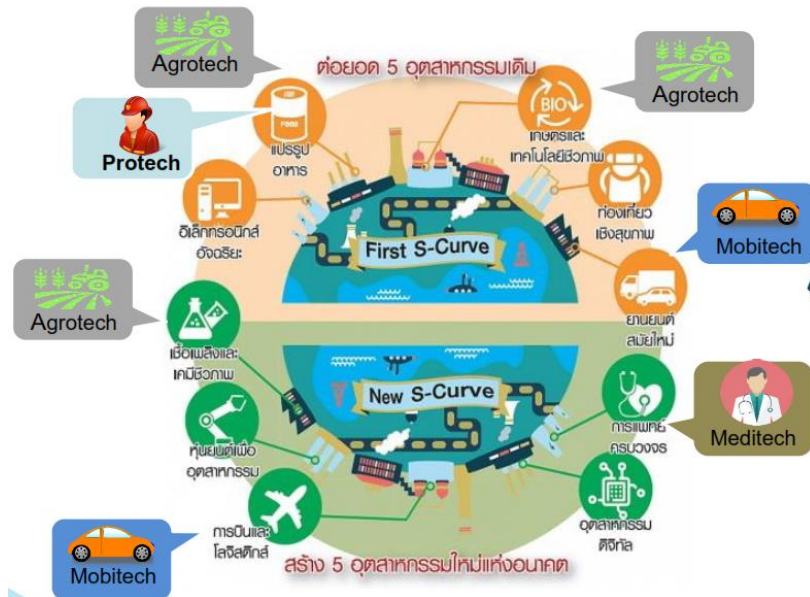
3. กิจกรรมเป้าหมายที่จะส่งเสริมเป็นพิเศษในแต่ละคลัสเตอร์ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคลัสเตอร์ และ 2) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตที่มีความสำคัญสูง

โดยมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ให้เป็นรูปธรรมและทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานการพัฒนา

สำหรับ 10 อุตสาหกรรม (S-curve) เป้าหมายที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ (ศูนย์วิจัยธนาคารกรุงเทพ, 2560) (ดังภาพที่ 2) คือ

1) อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve) ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

2) อุตสาหกรรมใหม่ (New S-curve) ได้แก่ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

ภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมเดิมไปสู่อุตสาหกรรมใหม่

ที่มา: กนกวรณ บัวผุด (2561)

ทั้งนี้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพคนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยในส่วนของตัวขับเคลื่อน (Value Driver) และปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ (Enable Driver) นั้นมีความครอบคลุมการพัฒนาคลัสเตอร์ภาคอุตสาหกรรมที่เป็น New S-curve รวมทั้งการดำเนินการอื่น ๆ ที่มีความสอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่เฉพาะเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมรวมไปถึงการจัดตั้งเขตปลอดภาษีอากร บริเวณท่าเรือและสนามบิน ตลอดจนจัดตั้งเขตเสรีทางการค้าพิเศษที่จะได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดทางภาษีและทางการเงิน เพื่อให้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ ศูนย์บริหารทางการเงิน ศูนย์วิจัยและพัฒนาระดับภูมิภาคของบริษัทชั้นนำต่างๆ ทั่วโลก รวมไปถึงการจัดตั้งเขตนวัตกรรมและเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล นอกจากการยกระดับอุตสาหกรรมหลักต่าง ๆ แล้วยังมุ่งส่งเสริมและสร้างความพร้อมในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ยกกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการแพทย์แบบครบวงจร เพื่อความสมบูรณ์แบบของการใช้ชีวิตของคนในพื้นที่อีกด้วย

แนวทางการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC)

การพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ใน 3 จังหวัดภาคตะวันออก คือจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา ซึ่งแบ่งเป็นเขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเขตพัฒนาเมืองโดยมีเป้าหมายในการพัฒนา 7 ด้าน คือ

- พื้นที่ การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกที่ครอบคลุม 3 จังหวัด คือจังหวัดชลบุรี ระยองและ ฉะเชิงเทรา (ดังภาพที่ 3) รวมทั้งพื้นที่อื่นที่มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเพิ่มเติม โดยแบ่งเป็น
 - ฉะเชิงเทรา เป็นเมืองที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเป็นเมืองอยู่อาศัยของผู้มีรายได้ระดับกลางและรองรับการขยายหรือเคลื่อนย้ายของหน่วยงานรัฐจากในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน
 - ชลบุรีมีศักยภาพการพัฒนาไปสู่ศูนย์กลางการศึกษาและพัฒนาทักษะนานาชาติเพื่อรองรับความต้องการด้านแรงงานที่มีฝีมือสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ และพัฒนาเป็นเมืองพักตากอากาศสำหรับการอยู่อาศัย โดยมีสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ครบถ้วน
 - แหลมฉบังและศรีราชา เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมใหม่ของอาเซียนมุ่งเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตขั้นสูง เช่น เทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ขั้นสูง ยานยนต์สมัยใหม่ นอกจากนี้ยังมีการลงทุนระบบโลจิสติกส์ยุคดิจิทัล เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งทางบก ทางทะเลและทางอากาศ เพื่อยกระดับเป็นประตูสู่กลุ่มเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำโขงที่มีการเชื่อมต่อกับประเทศจีน เวียดนาม ลาว กัมพูชา เมียนมาร์
 - พัทยาและอู่ตะเภา เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมที่หลากหลาย เช่น เขตพื้นที่พัทยาสามารถยกระดับเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค ทั้งในด้านการแพทย์เชิงท่องเที่ยว (Medical Tourism) การจัดอบรมสัมมนาและการจัดประชุมต่าง ๆ และการสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสำหรับผู้มีรายได้สูง ในขณะที่พื้นที่อู่ตะเภาสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การสร้างอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าเชิงพาณิชย์ อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงอากาศยาน เขตปลอดภาษีต่าง ๆ ธุรกิจต่อเรือและทำเรือสำราญ
 - ระยอง เป็นจังหวัดที่มีพื้นฐานด้านอุตสาหกรรมที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมีซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดทั้งในด้านการผลิตและการวิจัย ให้สอดคล้องกับกระแสอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพต่าง ๆ เช่น การผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ (Biofuel) พลาสติกชีวภาพ (Bioplastic) รวมไปถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีการเกษตรและอาหารระดับสูงที่เป็นมาตรฐานสากล

ภาพที่ 3 พื้นที่เป้าหมาย จังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2560)

2. อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกประกอบด้วย Super Cluster/Cluster ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth)

3. การเชื่อมโยงการพัฒนาทางคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมขนส่ง เชื่อมโยงการเดินทางทั้งทางอากาศ ทางบก ทางรางและทางน้ำโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันลดเวลาการเดินทางและประหยัดค่าขนส่ง โดยมีกลุ่มโครงการที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ

- เชื่อมโยงกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) กับภูมิภาคทางอากาศ ผ่านโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออกมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอากาศยานและโลจิสติกส์ทางอากาศเชื่อมโยงการเดินทางของผู้โดยสารของสนามบินหลัก (ดอนเมืองสุวรรณภูมิ อู่ตะเภา) โดยรถไฟความเร็วสูงเพื่อให้การเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ กับพื้นที่ไม่เกิน 1 ชม.

- เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าของประเทศไทยกับภูมิภาค โดยพัฒนารถไฟทางคู่เชื่อมโยงจีนลาว ไทย กัมพูชา เพิ่มระบบการขนส่งสินค้าแบบไร้รอยต่อแบบอัตโนมัติ ผ่านศูนย์กระจายสินค้าใหม่ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ไปยังท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังรวมทั้งส่งเสริมให้เป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกโดยการพัฒนาท่าเรือสำราญ (Cruise Port) ที่ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ

4. การจัดตั้งเขตส่งเสริม เป็นการเพิ่มบริเวณพื้นที่ในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดที่ผู้ประกอบการอยู่อาศัยหรือพำนักในพื้นที่ดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการอยู่อาศัยหรือพำนักเป็นพิเศษตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดเช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและเขตส่งเสริมเพื่อรองรับกิจการอุตสาหกรรม อย่างน้อย 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (กองบรรณาธิการรอยซ์ทีวี, 2560) ตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด คือ

- เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EECi) หรือ Innovation Park ซึ่งเป็นศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรม ด้านระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์และระบบอัจฉริยะ (ARIPOLIS) ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ (BIOPOLIS) ด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (SPACE KRENOVAPOLIS) รวมทั้งโครงการสตาร์ทอัพเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกสามารถแบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ 1) เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ 2) แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูงและยานยนต์สมัยใหม่ 3) การบินและอากาศยาน 4) เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 5) ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 6) เครื่องมือทางการแพทย์

- เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) หรือ Digital Park (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2560) เป็นศูนย์กลางถ่ายทอดเทคโนโลยีและสร้างสรรค์งานด้านดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ เช่น แอปพลิเคชัน ศูนย์บริการจัดเก็บข้อมูลและนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์อัจฉริยะต่างๆ ที่สามารถเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเพื่อนำไปสู่การให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นศูนย์กลางด้านนวัตกรรมด้านดิจิทัลที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคอาเซียนโดยกลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัลแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ 1) ฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์อัจฉริยะ 2) ซอฟต์แวร์และระบบอัจฉริยะ 3) บริการดิจิทัลและการออกแบบ 4) อุปกรณ์และบริการสื่อสาร 5) เนื้อหาดิจิทัลและข้อมูลดิจิทัล และ 6) โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

- เขตโครงสร้างพื้นฐานระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EECa) ซึ่งเป็นเมืองการบินของภาคตะวันออก โดยมีสนามบินอู่ตะเภา

นอกจากนี้จะเป็นเขตส่งเสริมเพื่อรองรับกิจการอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม Smart Park (ดังภาพที่ 4) คือ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ดแห่งที่ 4 นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง 4 นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง 5 นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครโครงการ 2

ภาพที่ 4 พื้นที่เป้าหมาย จังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2559)

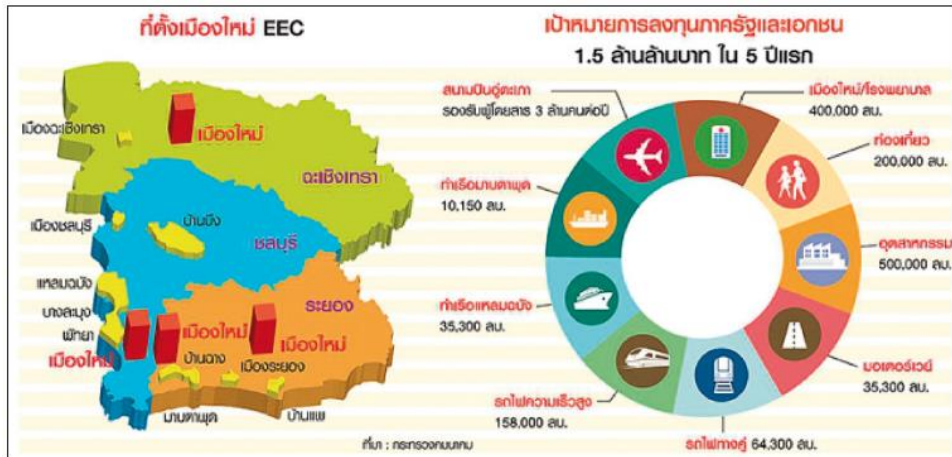
5. การพัฒนาและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วย เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of innovation: EECi) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (Eastern Economic Corridor of digital: EECd) เขตโครงสร้างพื้นฐานระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of aviation: EECa) และเขตอำนวยความสะดวกแบบเบ็ดเสร็จในทุกขั้นตอนในจุดเดียว (Eastern Economic Corridor Total Solution Center: EEC TSC) เพื่อให้ทันการลงทุนประหยัดเวลาในการขออนุญาตต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน จึงเป็นข้อได้เปรียบอีกประการหนึ่งของ EEC

6. การกำหนดสิทธิประโยชน์การลงทุนเต็มรูปแบบ เป็นการกำหนดสิทธิประโยชน์เพื่อสนับสนุน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายการลงทุน (ดังภาพที่ 5) มี 3 ลักษณะคือ

- การปรับปรุง พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้สิทธิประโยชน์กับผู้ลงทุนผลิตเป็นสิ่งสำคัญ แต่จะครอบคลุมถึงผู้ใช้ผู้ผลิตและผู้สนับสนุน

- จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อใช้สนับสนุนในการเจรจาเพื่อดึงดูดนักลงทุนที่เป็นเป้าหมายเฉพาะ เพื่อให้เงินสนับสนุนสำหรับโครงการการลงทุนพิเศษที่เป็นที่ต้องการสูง

- มาตรการเสริมเพื่อสนับสนุนการลงทุน โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์พิเศษยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับไม่เกิน 17% อัตราภาษีรายได้บุคคลธรรมดาของผู้เชี่ยวชาญชั้นนำระดับนานาชาติ และไม่เกิน 15% สำหรับผู้เชี่ยวชาญระดับสูง และผู้บริหารระดับสูงที่จำเป็นในโครงการลงทุนและสามารถสร้างประโยชน์ให้ประเทศ ให้สิทธิประโยชน์การเข้าออกและการทำงานของผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากต่างประเทศเทียบเท่าคนไทยครั้งละ 5 ปี ตลอดช่วงอายุการส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งยกเว้นอากรขาเข้าของที่นำเข้ามาเพื่อทำการวิจัย พัฒนาหรือทดสอบ

ภาพที่ 5 พื้นที่ตั้งและเป้าหมายการลงทุนภาครัฐและเอกชน

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2559)

7. การร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและกระบวนการในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน เพื่อให้การลงทุนที่สำคัญๆสามารถทำงานได้อย่างคล่องตัว โดยรักษากระบวนการและมาตรฐานความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ตรวจสอบ ตามการร่วมลงทุนกับเอกชนโดยทั่วไป ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 ซึ่งจะสามารถลดระยะเวลาการอนุมัติโครงการโดยการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนร่วมกันและคู่ขนานกันทำให้สามารถลดระยะเวลาในการดำเนินการเหลือเพียง 8 - 10 เดือน (จากปกติ 20 - 40 เดือน)

ศักยภาพของพื้นที่สู่การพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจการลงทุน EEC

แผนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 ที่มีการพัฒนาต่อยอดความสำเร็จมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (ESB) กว่า 35 ปีที่ผ่านมาซึ่งได้สร้างมูลค่าเพิ่มทางด้านเศรษฐกิจให้กับประเทศชาติอย่างมหาศาลโดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ติดอันดับ 1 ใน 5 ของเอเชียและเป็นฐานการผลิตยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญของโลก พร้อมทั้งมีท่าเรือน้ำลึกและโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ดังนั้นโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จึงมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเดิมที่ครอบคลุมชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่นำร่องของเขตเศรษฐกิจการลงทุนพิเศษของอาเซียนเนื่องจากมีทุกอย่างที่เพียบพร้อมทั้งนักลงทุนและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ในการพัฒนา

สำหรับเป้าหมายตามแผนการลงทุนที่วางไว้ทั้งภาครัฐและเอกชนมีมูลค่าประมาณ 1.5 ล้านล้านบาทใน 5 ปีแรก เช่น เมืองใหม่ 4 แสนล้านบาทจะเป็นการลงทุนโดยเอกชนสนามบินอู่ตะเภารองรับผู้โดยสาร 3 ล้านคนต่อปีจะลงทุนโดยรัฐ นอกจากประเทศจะมีการลงทุน 1.5 ล้านล้านบาท ใน 5 ปีแล้วยังจะทำให้เศรษฐกิจโตขึ้น 5% ต่อปีเกิดการจ้างงานใหม่กว่า 100,000 อัตราต่อปีลดต้นทุนด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ 4 แสนล้านบาทต่อปีสิ่งที่สำคัญจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 10 ล้านคนต่อปีและได้ฐานภาษีใหม่ 1 แสนล้านบาทต่อปี เนื่องจากมีแหล่งงานและคนเข้ามาอยู่อาศัยจำนวนมากหลังจากมีการลงทุนใหม่ๆตามนโยบายของรัฐบาลโดยคำนึงถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพและมีความกลมกลืนกับวัฒนธรรมในพื้นที่และธรรมชาติอย่างลงตัวเพียบพร้อมด้วยระบบสากลและสาธารณูปโภค จึงเป็นพื้นที่ที่ตอบรับกับการชีวิตได้อย่างสมบูรณ์แบบ

การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ภายใต้ พรบ.ที่พัฒนาพื้นที่ฉบับแรกของไทยที่จะทำให้เกิดความต่อเนื่องของการลงทุนทั้งของภาครัฐและเอกชนกว่า 1.5 ล้านล้านบาท โดยจะให้สิทธิประโยชน์ในระดับสูงที่สุดแก่นักลงทุน นอกจากนี้ในโครงการที่สำคัญยังจะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมจากกองทุน เพื่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายอีกด้วยการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ของการลงทุนแห่งอนาคตอย่างชัดเจนที่จะเป็นมหานครเมืองใหม่ สำหรับเปิดประตูสู่เศรษฐกิจไทยสู่ความสำเร็จในอาเซียน ซึ่งจะกลายเป็นศูนย์กลางใหม่ของทวีปเอเชียและตอบโจทย์อนาคตที่สวยงามของการใช้ชีวิตที่สมบูรณ์แบบของนักลงทุนและคนไทยทุกๆ คน

ในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งทางสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มองว่าเป็นโอกาสดีที่จะเข้ามาขยายกิจการในเขตพื้นที่ดังกล่าว โดยมีการแนะนำด้านผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เกี่ยวกับการป้องกัน (Protective Textiles) จะต้องเพิ่มสมรรถนะให้ผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง (ไทยโพสต์, 2561) ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ต้องมีการปรับตัวและยกระดับเทคโนโลยีการผลิต เพื่อสร้างสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นแม้ว่าในต้นปี 2561 ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์เส้นใยสิ่งทอและผืนผ้าจะลดลง 3.94% และ 6.08% (%YoY) เนื่องจากความต้องการในประเทศและตลาดโลกลดลง อย่างไรก็ตามกลุ่มเส้นใยสังเคราะห์และผืนผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์มีการขยายตัวในทิศทางการส่งออกที่เป็นเส้นใยคอกาแฟและเส้นใยคอมโพสิต กลุ่มเครื่องนุ่งห่มจะมีการขยายตัว 12.34% (%YoY) จากจุดขึ้นในสตรี เสื้อผ้าชั้นนอกของสุภาพบุรุษ ไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น สำหรับการผลิตในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ที่ผ่านมามีการผลิตกลุ่มเส้นใยสิ่งทอและผืนผ้ายังมีการขยายตัวจากการส่งออกโดยเฉพาะกลุ่มเส้นใยและผืนผ้าที่มีสมบัติพิเศษในตลาดเอเชีย ในส่วนของเครื่องนุ่งห่มมีการขยายตัวไปยังตลาดเกาหลีใต้ ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปที่กำลังมีการขยายตัวจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีทิศทางขยายตัว

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 ที่มีความสำคัญอย่างมาก ทั้งจากโอกาสในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเป็นการพัฒนาทางเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมของอาเซียนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นที่มีการต่อยอดมาจากความสำเร็จจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (Eastern Seaboard: ESB) เมื่อ 35 ปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการปฏิวัติอุตสาหกรรมไทยที่ก้าวสู่การเป็นผู้นำในด้านอุตสาหกรรมส่งออกในหลายอุตสาหกรรมโดยอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่ส่งออกเป็นอันดับต้นของประเทศและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับแต่นั้นมา จากการรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) ประเทศไทยก็ยังคงมีการส่งออกด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอติด 1 ใน 3 ของกลุ่มและมีมูลค่าการส่งออกต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการดำเนินโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ขึ้น อุตสาหกรรมสิ่งทอก็ยังคงมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาและเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและโลกในอนาคตดังนั้นอุตสาหกรรมสิ่งทอจึงนับเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอันดับต้น ๆ ที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการของประเทศไทยให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของโลก ซึ่งภาครัฐจะต้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่จะมาส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เปลี่ยนแปลงไปจากการผลิตแบบเดิมเป็นการผลิตเชิงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีมูลค่ามากขึ้น ตอบสนองกับความต้องการของตลาดโลกในอนาคต บทความวิชาการนี้ จึงมีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาใน 2 ประเด็น คือ

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อวิเคราะห์และศึกษาศักยภาพบทบาทของอุตสาหกรรมสิ่งทอในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) แบบบูรณาการ

วิธีการศึกษาและขอบเขตในการศึกษา

การศึกษานี้จะทำการศึกษาในส่วนบทบาทและการมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เนื่องจากที่ผ่านมามีอุตสาหกรรมสิ่งทอมีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (Eastern Seaboard: ESB) เมื่อปี 2524 ที่ผ่านมามีอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นการปฏิวัติอุตสาหกรรมของไทยที่สร้างรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โครงการอีสเทิร์นซีบอร์ดกลายเป็นจุดหมายปลายทางของนักลงทุนจากต่างประเทศ เม็ดเงินหลังไหลสู่ประเทศมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 12% ภาคอุตสาหกรรมเติบโตเพิ่มขึ้น 12% สร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจ 7% ต่อปี ตลอดระยะเวลาช่วง 20 ปีแรกในปี 2558 สมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกได้รวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community: AEC) เพื่อรวมเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนอย่างเสมอภาคแบบบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกที่เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน ประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศที่มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอที่โดดเด่นเนื่องจากเป็นประเทศที่เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอของกลุ่มที่มีกระบวนการผลิตด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ครบวงจรมากที่สุด ตั้งแต่กระบวนการผลิตเส้นใย เส้นด้าย ผืนผ้า การตกแต่งย้อมสี ตลอดจนถึงกระบวนการเสื้อผ้าสำเร็จรูป ที่มีศักยภาพที่ใกล้เคียงกับประเทศอินโดนีเซีย ตลาดการส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย คือประเทศในกลุ่ม CLMV+ (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนามและอินเดีย) จากข้อมูลใน 7 เดือนแรกปี 2560 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2560) ตลาดการส่งออกสิ่งทอไทยยังครองตัวดีมีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 3.8 พันล้านเหรียญ เพิ่มขึ้น 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2559 ภาพรวมทั้งปีมีมูลค่ามองทั้งปีมูลค่า 4.2 พันล้านเหรียญ เพิ่มขึ้น 5% ส่วนในปี 2561 คาดว่าจะโตเพิ่มขึ้น 3 - 7% ซึ่งตลาดหลักการส่งออกยังคงเป็นกลุ่ม CLMV+ ส่วนประเทศญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย ซิลิ นิวซีแลนด์ เริ่มมีการขยายตัวทางการตลาดได้มากขึ้น

ในการศึกษานี้จะใช้วิธีการศึกษาถึงสถานการณ์และแนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอต่อบทบาทในระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) โดยการนำข้อมูลสถานการณ์ในปัจจุบันด้านการผลิตและการส่งออก แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอุตสาหกรรมย่อยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหลักในอนาคต รวมถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางกลยุทธ์และการดำเนินการต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ควบคู่กับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ต่อไป

ผลการศึกษา

จากสถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในช่วงเดือนมกราคม 2561 ที่ผ่านมา (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2561) มีมูลค่าการส่งออก 564.26 ล้านเหรียญเพิ่มขึ้น 15.38% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2560 ด้านการนำเข้ามีมูลค่า 452.17 ล้านเหรียญ เพิ่มขึ้น 25.22% ทำให้เกินดุลการค้า 112.09 ล้านเหรียญ

ตารางที่ 1 มูลค่าส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

(หน่วย: ล้านบาท)

ผลิตภัณฑ์	มกราคม 2561	YOY มกราคม 2561
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	564.26	15.38
สิ่งทอ	373.75	23.21
1. ผ้าผืน	115.80	19.16
2. เส้นด้าย	73.38	22.84
3. เคหะสิ่งทอ	18.03	5.40
4. เส้นใยประดิษฐ์	77.28	38.01
5. สิ่งทออื่นๆ	89.26	21.76
เครื่องนุ่งห่ม	190.51	2.61
1. เสื้อผ้าสำเร็จรูป	159.50	-0.75
2. เครื่องนุ่งห่มอื่นๆ	31.01	24.21

ที่มา: สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2561)

การส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเดือนมกราคม 2561 พบว่าการส่งออกสิ่งทอ มีมูลค่า 373.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 23.21% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยผ้าผืนมีมูลค่าส่งออก 115.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 19.16% จากการส่งออกไปยังประเทศเวียดนาม เมียนมาร์ บังกลาเทศและกัมพูชา เพิ่มขึ้น 69.50%, 28.06%, 62.31% และ 12.11% ตามลำดับ เส้นด้ายมีมูลค่าส่งออก 73.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 22.84% จากการส่งออกไปเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น จีนและตุรกี เพิ่มขึ้น 47.40%, 1.76%, 44.64% และ 85.12% ตามลำดับ และเส้นใยประดิษฐ์มีมูลค่าส่งออก 77.28 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 38.01% จากการส่งออกไปประเทศตุรกี อินโดนีเซีย และเวียดนาม เพิ่มขึ้น 558.28%, 34.90% และ 43.31% ตามลำดับ และสำหรับเครื่องนุ่งห่ม มีมูลค่าส่งออก 190.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2.61% จากการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปลดลง 0.75% ตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ขยายตัว คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา เบลเยียมและจีน

ตารางที่ 2 มูลค่านำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

(หน่วย: ล้านบาท)

ผลิตภัณฑ์	มกราคม 2561	YOY มกราคม 2561
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	452.17	25.22
สิ่งทอ	305.24	19.69
1. ด้ายและเส้นใย	142.61	11.49
2. ผ้าผืน	162.63	27.94
เครื่องนุ่งห่ม	146.93	38.52

ที่มา: สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2561)

การนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเดือนมกราคม 2561 พบว่าการนำเข้าสิ่งทอมีมูลค่า 305.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 19.69% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนโดยเส้นด้ายและเส้นใยมีมูลค่านำเข้า 142.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 11.49% จากการนำเข้าจากประเทศจีน บราซิลและเวียดนาม เพิ่มขึ้น 20.65%, 122.98% และ

77.16% ตามลำดับ ผ้าฝ้ายมีมูลค่านำเข้า 162.63 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 27.94% โดยนำเข้าจากประเทศจีนเป็นอันดับ 1 เพิ่มขึ้น 27.53% และสำหรับเครื่องนุ่งห่มมีมูลค่านำเข้าเท่ากับ 146.93 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 38.52%

ตลาดการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเดือนมกราคม พบว่ามีการส่งออกไปยังตลาดหลักเพิ่มขึ้นทุกตลาด โดยในกลุ่มอาเซียน เพิ่มขึ้น 26.80% ประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 11.63% ประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น 5.27% สหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น 5.40% และประเทศจีนเพิ่มขึ้น 7.61%

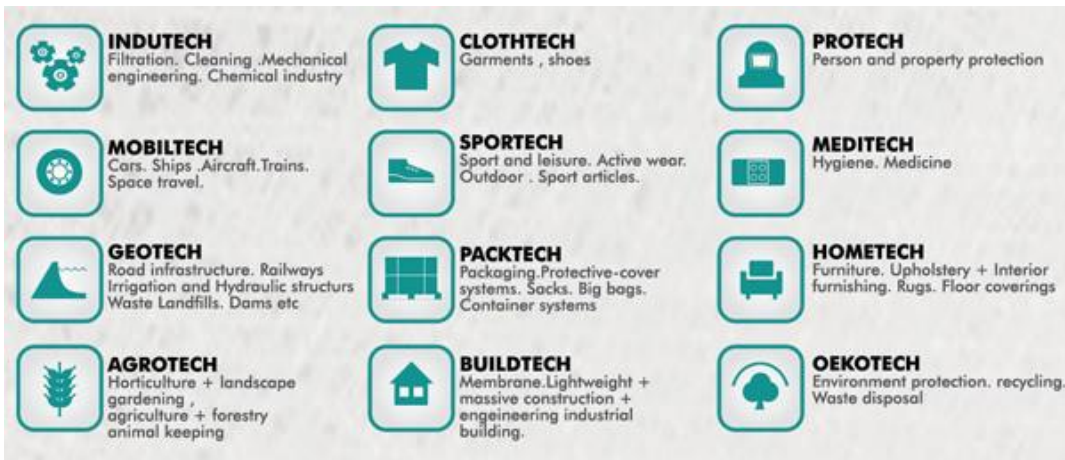
ตลาดอาเซียนผ้าฝ้ายเป็นสินค้าที่ไทยส่งออกไปอาเซียนมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 59.20 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 32.19% โดยมีประเทศเวียดนาม เมียนมาร์และกัมพูชาเป็นตลาดส่งออก 3 อันดับแรก ตลาดญี่ปุ่น เครื่องนุ่งห่มเป็นสินค้าที่ส่งออกไปมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 36.40 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 6.64% ตลาดสหรัฐอเมริกาเครื่องนุ่งห่มเป็นสินค้าที่ส่งออกไปมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 66.00 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 4.33% ตลาดสหภาพยุโรปเครื่องนุ่งห่มเป็นสินค้าที่ส่งออกไปมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 40.40 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 3.73% และตลาดจีน เส้นใยประดิษฐ์เป็นสินค้าที่ส่งออกไปมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 9.30 ล้านดอลลาร์ ลดลง 42.73% รองลงมาคือ เส้นด้ายและด้ายเส้นใยประดิษฐ์ เพิ่มขึ้น 44.64%

โดยภาพรวมแนวโน้มการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเศรษฐกิจโลกดีขึ้นต่อเนื่องอุปสงค์ต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยขยายตัวแม้ว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะไม่ได้อยู่ในกลุ่ม 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve ของรัฐบาล แต่ถือว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สามารถผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมสาขาอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีซึ่งทางกระทรวงอุตสาหกรรมได้ประเมินดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมปี 2561 มีขยายตัวเพิ่มขึ้น 1.5 - 2.5% สอดคล้องตามสภาพพัฒนาที่ประเมิน GDP ว่าจะโต 3.4 - 4.6% โดยที่อุตสาหกรรมอาหาร ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ รถยนต์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเติบโตอย่างโดดเด่นและคาดการณ์ว่าภายใน 4 ปีกลุ่ม 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve ต้องการแรงงานปีละเกือบ 7 หมื่นคน กระทรวงอุตสาหกรรมได้คาดการณ์ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) ในปี 2561 จะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น 1.5 - 2.5% ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้คาดการณ์เศรษฐกิจไทยปี 2561 จะขยายตัวอยู่ที่ 3.4 - 4.6% เพราะได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกและการส่งออกที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะมีการขยายตัวตามทิศทางการส่งออก โดยเฉพาะการส่งออกเส้นใยและผ้าฝ้ายไปยังตลาด CLMV+ ซึ่งเป็นฐานการผลิตเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญของโลก

ในปี 2561 ประเทศไทยได้เปลี่ยนผ่านสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมหนักไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เน้นใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในระยะสั้นถึงปานกลางการพัฒนากระเปียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จะให้ประโยชน์แก่นักลงทุนเดิมเพื่อต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิมไปสู่อุตสาหกรรมในกลุ่ม First S-curve มากกว่าดึงดูดนักลงทุนหน้าใหม่ให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรม New S-curve ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยปี 2564 สัดส่วนการลงทุนของอุตสาหกรรมกลุ่ม First S-curve จะเพิ่มขึ้นเป็น 38% แต่ในระยะยาวหากประเทศไทยต้องการดึงดูดนักลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรม New S-curve ก็จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยด้านแรงงาน ให้การลงทุนเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่แรงงานชาวไทย รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 3/2561 เรื่องมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่กระเปียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) อุตสาหกรรมสิ่งทอจัดอยู่ในหมวดที่ 3 ประเภท 3.1 กิจกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอหรือชิ้นส่วน ประกอบด้วยกิจกรรมผลิตเส้นใยที่มีคุณสมบัติพิเศษ (Technical Fiber หรือ

Functional Fiber) และกิจการผลิตด้ายหรือผ้าที่มีคุณสมบัติพิเศษ (Technical Yarn หรือ Functional Fabric)(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2561) ปัจจุบันตลาดสิ่งทอคุณสมบัติพิเศษ (Technical and Functional Textiles) มีความต้องการของผู้ซื้อทั้งในและต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์สนับสนุนผู้ประกอบการสิ่งทอไทยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อและเพิ่มมูลค่าการส่งออกและขยายฐานการตลาดให้กว้างขึ้นสำหรับการเติบโตในระยะยาว แม้ว่าในปัจจุบันจะมีสัดส่วนไม่มากนัก แต่มาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จะเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคช่วยผลักดันให้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอเทคนิคได้รับความสนใจ โดยเฉพาะการผลิตเพื่อสนับสนุนธุรกิจปลายน้ำที่ให้มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าเครื่องนุ่งห่ม เช่น ยานยนต์และชิ้นส่วน การแพทย์ โยธา งานป้องกัน บรรจุกภัณฑ์ ซึ่งเป็นธุรกิจที่จะมีความต้องการสิ่งทอในเชิงนวัตกรรมในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นแม้ประเทศไทยจะมีห่วงโซ่การผลิตสิ่งทอที่แข็งแกร่งมีความสามารถผลิตสิ่งทอเทคนิคภายในประเทศได้ แต่ยังมี การนำเข้าวัตถุดิบบางส่วนจากต่างประเทศและจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตและความพร้อมด้านเงินลงทุนในเครื่องจักรต่าง ๆ ในระดับสูง นอกจากนี้โครงสร้างการผลิตในธุรกิจปลายน้ำที่ใช้สิ่งทอเทคนิคในการผลิตนั้นยังมีความแตกต่างและหลากหลายในแต่ละผลิตภัณฑ์ อีกทั้งการจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วนต้นน้ำและกลางน้ำในสายการผลิตปลายน้ำของแต่ละอุตสาหกรรม เช่นบริษัทผลิตรถยนต์ยังขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบมาตรฐานการผลิต ต้นทุน แหล่งกำเนิดสินค้าจากนโยบายของบริษัทแม่

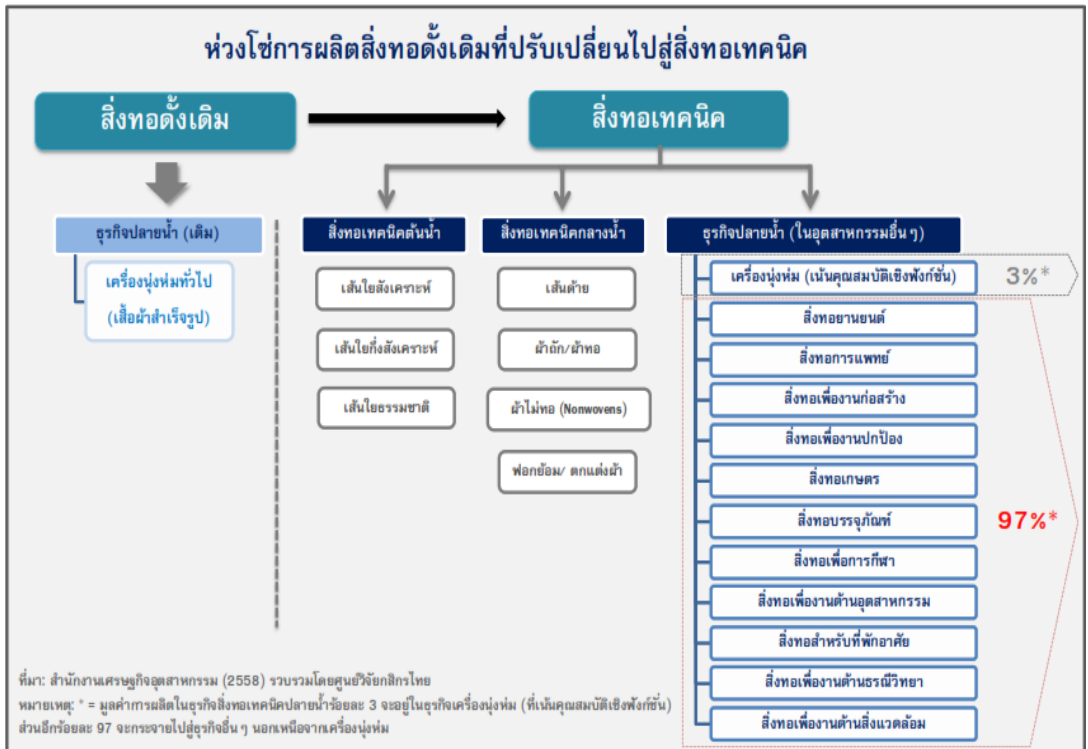

ภาพที่ 6 การแบ่งกลุ่มสิ่งทอทางเทคนิค

ที่มา: Jon Klein (2558)

ดังนั้นผู้ประกอบการที่ผลิตสิ่งทอแบบดั้งเดิมจะยกระดับการผลิตของตนมาเป็นการผลิตสิ่งทอเทคนิคหรือผู้ผลิตสิ่งทอเทคนิคสำหรับสายการผลิตของอุตสาหกรรมหนึ่งจะข้ามมาผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบโจทย์สายการผลิตของอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันจะเป็นโอกาสทางการตลาดที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและผลกำไรที่มากขึ้นให้กับธุรกิจได้ โดยเฉพาะสิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษ เพื่อการใช้งานด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ไม่ว่าจะเป็นผ้าที่มีน้ำหนักเบา ทนไฟ นำไฟฟ้า เชื่อมต่อกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือเพิ่มสมรรถภาพขณะที่สวมใส่รวมถึงคุณสมบัติประโยชน์ทางด้านสุขภาพ การแพทย์ ลดการใช้ทรัพยากรหรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ป้องกันเชื้อโรค สารเคมีและรังสีต่าง ๆ หรือวัสดุธรรมชาติของหัวใจ ฯลฯ โดยเฉพาะจากกลุ่มธุรกิจแฟชั่น ชุดกีฬา ชุดเครื่องแบบสำหรับอุตสาหกรรมต่าง ๆ จากยอดการส่งออกสิ่งทอเทคนิคของไทยมี

การขยายตัวสูงกว่าผลิตภัณฑ์สิ่งทอด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะสิ่งทอเทคนิคเพื่อการใช้งานด้านอุตสาหกรรมเช่น ผ้าไม่ทอ (Nonwovens) เส้นด้ายที่เคลือบหรือหุ้มในเชิงเทคนิคต่าง ๆ สายพานลำเลียง เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าตลาดกำลังมีความต้องการสินค้าในกลุ่มนี้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี ญี่ปุ่น จีน เวียดนาม ที่นำเข้าสินค้ากลุ่มนี้ในสัดส่วนที่มากขึ้น

ภาพที่ 7 ห่วงโซ่การผลิตสิ่งทอแบบเดิมสู่การผลิตสิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษ
ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2560)

กลุ่มผลิตภัณฑ์สิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษที่จะรองรับอุตสาหกรรมและธุรกิจใหม่ในตลาดโลก

1. Supply Chain เดิม ที่เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มเคหะสิ่งทอ มีความต้องการสิ่งทอที่มีคุณสมบัติพิเศษมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน เช่น น้ำหนักเบา ทนไฟหรือความร้อน การนำไฟฟ้า การเชื่อมต่อกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงคุณสมบัติพิเศษทางด้านสุขภาพอนามัย ทางด้านการแพทย์ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ป้องกันเชื้อโรค สารเคมีและรังสีต่างๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและรูปแบบที่แตกต่าง

2. Supply Chain ใหม่ ที่เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ นอกจากสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คือ ยานยนต์ การแพทย์การก่อสร้าง งานปกป้อง การเกษตร อุตสาหกรรมและธรณีวิทยา ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่จะมีความต้องการสิ่งทอทางเทคโนโลยีและเชิงนวัตกรรมที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ปลายน้ำได้สูงกว่าปกติ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน (ผ้าใบ เบาะ พรม) อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพอนามัย (ผ้าพันแผล ด้ายเย็บ ชุดผ่าตัด)

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดคือจังหวัดชลบุรีระยองและฉะเชิงเทราให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกบนพื้นที่กว่า 13,000 ตร.กม. ที่พร้อมจะเป็นเขตศูนย์กลางแห่งอุตสาหกรรมในอนาคตและเป็นที่ตั้งของสำนักงานระดับภูมิภาคของบริษัทชั้นนำของโลกซึ่งเป็นการต่อยอดจากอีสเทิร์นซีบอร์ดเป็นซูเปอร์อีสเทิร์นซีบอร์ด เน้นการลงทุนใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคตที่เรียกว่า First S-curve และ New S-curve เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นเครื่องจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโตในระยะยาว นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอุตสาหกรรมที่เรียกว่า 2nd Wave S-curve ที่ต้องได้รับการปรับปรุงและนำเทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์มาใช้เพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถเติบโตต่อไปในอนาคต ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมแฟชั่นและกลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุ

สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นโอกาสของกลุ่มผู้ประกอบการด้านสิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เติบโต สนับสนุนอุตสาหกรรมเดิมให้มีศักยภาพภาพสู่อุตสาหกรรมใหม่ที่มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงที่สอดคล้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 3/2561 ที่ประกอบกิจการเส้นใยที่มีคุณสมบัติพิเศษและกิจการผลิตเส้นด้ายหรือผ้าที่มีคุณสมบัติพิเศษ โดยเฉพาะการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อทำให้เส้นใยและผลิตภัณฑ์สิ่งทอมีสมรรถนะที่สูงขึ้น ที่เรียกว่าสิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษ (Technical and Functional Textile) ซึ่งจะเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุนเชิงพาณิชย์และมีผลตอบแทนสูงในอนาคต โดยเฉพาะสิ่งทอสำหรับการป้องกัน (Protective Textiles) ที่มีแนวโน้มและความต้องการของตลาดเพิ่มมากขึ้น ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มเส้นใยสิ่งทอและผืนผ้ามีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 30.18% และ 19.16% โดยเส้นใยสิ่งทอมีการขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 15 นับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559 โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเส้นใยและผืนผ้าที่มีสมบัติพิเศษที่ส่งออกไปยังประเทศตุรกี อินโดนีเซีย จีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ประกอบกับขณะนี้รัฐบาลมีนโยบายสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จึงนับเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย โดยเฉพาะกลุ่มสิ่งทอเทคนิคและสมบัติพิเศษที่มีคุณสมบัติเฉพาะในด้านต่างๆ ให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นช่องทางที่จะเข้าไปขยายกิจการในพื้นที่เช่นเดียวกับ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ผลิตและต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านเทคโนโลยีและบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะด้านรวมทั้ง Supply Chain ด้านวัตถุดิบ สิ่งสำคัญที่สุดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ต้องให้สิทธิพิเศษกับอุตสาหกรรมสิ่งทอในการเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายมาเจอกันมากขึ้นซึ่งจะทำให้ภาคอุตสาหกรรมของไทยมีขยายตัวตลอดมากขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ บัวผุด. (2561, 5 มีนาคม). รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอเทคนิคเพื่อการพัฒนาให้รองรับอุตสาหกรรม S-Curve. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/study_report/technical_textiles_file2_kanokwan.pdf
- กรุงเทพฯธุรกิจ. (2560, 24 พฤศจิกายน). EECd เมืองแห่งดิจิทัล. กรุงเทพฯธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/recommended/detail/600>.
- กองบรรณาธิการ วอยซ์ทีวี. (2560, 2 มิถุนายน). เปิดพื้นที่ดิจิทัล-นวัตกรรมปาร์ค คลังสมองอีอีซี. วอยซ์ทีวี. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/495223>.

- ไทยโพสต์. (2561, 21 เมษายน). สศอ. ชี้โอกาสที่จะขยายกิจการในพื้นที่ EEC และผู้ประกอบการสิ่งทอ ProtectiveTextiles ต้องเพิ่มสมรรถนะให้ผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง. *ไทยโพสต์*. สืบค้น 28 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.ryt9.com/s/tpd/2815125>.
- ศูนย์วิจัยกิจการไทย. (2560, 25 สิงหาคม). ส่งออกสิ่งทอปี 60: คาดโต 5% การยกระดับการผลิตเป็นสิ่งทอเทคนิคขึ้นอยู่กับหลายเงื่อนไข. *Foresight Newsletter*. สืบค้น 31 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.thaichamber.org/content/file/document/0830171504065087.pdf>
- ศูนย์วิจัยธนาคารกรุงเทพ. (2560). *แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ. 2560 - 64)*. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก http://www.bangkokbank.com/BangkokBankThai/BusinessBanking/RatesAndReports/Reports/EconomicNewsAndResearch/Documents/TH_SR_EEC_0317.pdf.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2561). *รายงานสถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย เดือน มกราคม 2561*. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.thaitextile.org/index.php/blog/2018/03/732018>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2561). *มาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC). ราชกิจจานุเบกษา*. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/057/30.PDF>
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2560). *แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ*. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.onep.go.th/urban/images/PDF/3-02.pdf>.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2559). *จับตากลุ่มจังหวัดเป้าหมายในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC)*. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2561, จาก http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/publications/oie_share_vol56nov2559.pdf.
- Jon Klein. (2015, December 2). *The Future of Technical Textile Design*. Retrieved May 29, 2018, from <https://www.linkedin.com/pulse/future-technical-textile-design-jon-klein/>
- Urban News. (2017, June 29). *EEC ศูนย์กลางใหม่ของทวีปเอเชีย*. *Urban News*. Retrieved May 28, 2018, from <https://baania.com/th/article/eec-ศูนย์กลางใหม่ของทวีปเอเชีย>.

